

LUYỆN TỪ VÀ CÂU

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

TIẾNG VIỆT

DẤU GẠCH NGANG

Trang 106

ĐẤU GẠCH NGANG

Khởi Động

Dấu gạch ngang trong câu dùng để đánh dấu bộ phận chú thích, giải thích.

Trần Đăng Khoa – thần đồng thơ Việt Nam – 8 tuổi đã có bài đăng báo.

DẤU GẠCH NGANG

Khởi Động

Em hãy so sánh nghĩa của câu nếu lược bỏ
dấu gạch ngang.

*Trần Đăng Khoa – thần
đồng thơ Việt Nam – 8 tuổi
đã có bài đăng báo.*

*Trần Đăng Khoa thần đồng
thơ Việt Nam 8 tuổi đã có
bài đăng báo.*

ĐẤU GẠCH NGANG

Khởi Động

Câu không có dấu gạch ngang sẽ không rõ nghĩa.

*Trần Đăng Khoa – thần
đồng thơ Việt Nam – 8 tuổi
đã có bài đăng báo.*

*Trần Đăng Khoa thần đồng
thơ Việt Nam 8 tuổi đã có
bài đăng báo.*

DẦU GẠCH NGANG

Khám Phá

1. Dấu gạch ngang trong các câu dưới đây được dùng để làm gì?

Ngày Sách và Văn hóa đọc Việt Nam – sự kiện văn hóa quan trọng đối với người yêu thích sách – được tổ chức vào ngày 21 tháng 4 hằng năm.

Ha-ri Pót-tơ – bộ truyện của nhà văn Giô-an Rô-ling – có sức hấp dẫn kì lạ với nhiều trẻ em trên thế giới.

- A** Đánh dấu lời nói trực tiếp của nhân vật.
- B** Đánh dấu các ý liệt kê.
- C** Nối các từ ngữ trong một liên danh.
- D** Đánh dấu bộ phận chú thích, giải thích.

1. Dấu gạch ngang trong các câu dưới đây được dùng để làm gì?

Câu	Bộ phận câu sau dấu gạch ngang và ý nghĩa	Công dụng của dấu gạch ngang
a. Ngày Sách và Văn hóa đọc Việt Nam – sự kiện văn hóa quan trọng đối với người yêu thích sách – được tổ chức vào ngày 21 tháng 4 hằng năm.	Sự kiện văn hóa quan trọng đối với người yêu thích sách (giải thích cho “Ngày Sách và Văn hóa đọc Việt Nam”)	Đánh dấu bộ phận chú thích/ giải thích.
b. <i>Ha-ri Pót-tơ</i> – bộ truyện của nhà văn Giôn Râu-linh – có sức hấp dẫn kì lạ với nhiều trẻ em trên thế giới.	Bộ truyện của nhà văn Giôn Râu-linh (giải thích cho (cuốn) <i>Ha-ri Pót-tơ</i>).	Đánh dấu bộ phận chú thích/ giải thích.

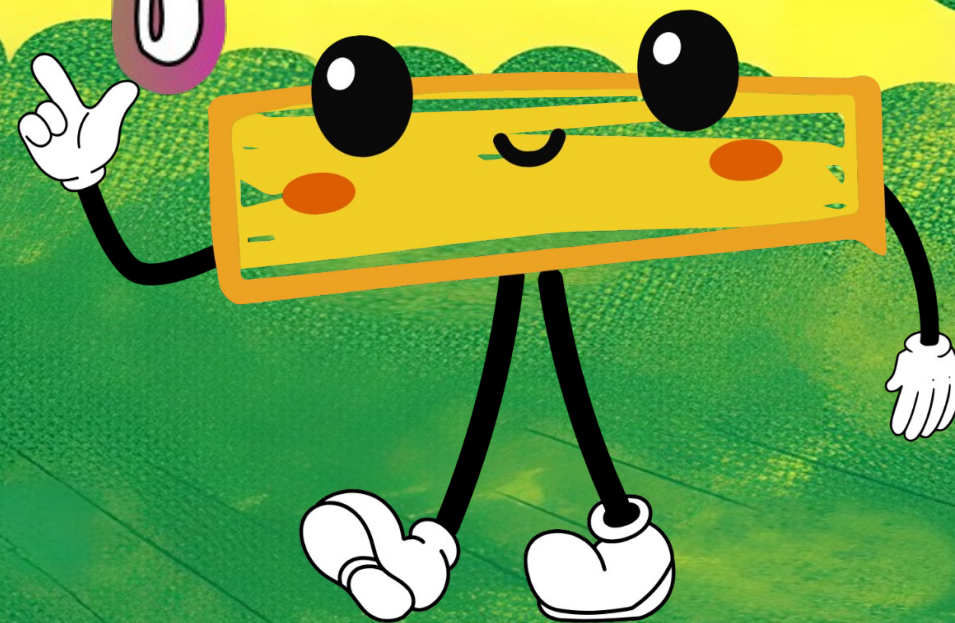
DẤU GẠCH NGANG

GHI NHỚ

Ngoài việc dùng để đánh dấu lời nói trực tiếp của nhân vật, đánh dấu các ý liệt kê, nối các từ ngữ trong một liên danh, **dấu gạch ngang** có thể được đặt ở giữa câu để đánh dấu bộ phận chú thích, giải thích trong câu.

DẤU GẠCH NGANG

Luyện Tập

3. Dấu gạch ngang trong câu nào dưới đây dùng để đánh dấu bộ phận chú thích, giải thích?

(1) Giuyn Véc-nơ – một trong những người được gọi là “cha đẻ của khoa học viễn tưởng” – rất thích du lịch tới các miền xa xôi. (2) Năm mười một tuổi, cậu định đi theo một chiếc thuyền Ấn Độ - chiếc thuyền mà cậu hi vọng sẽ căng buồm đi khắp đó đây. (3) Khi cha phản đối, cậu đã hứa:

- Từ nay, con chỉ du lịch trong tưởng tượng thôi.

(4) Nhờ những chuyến “du lịch” đó, Giuyn Véc-nơ đã viết nên nhiều truyện khoa học viễn tưởng:

- *Hai vạn dặm dưới biển,*
- *Vòng quanh thế giới trong 80 ngày,...*

(Theo Bảo Ngọc)

DẤU GẠCH NGANG

Vân Dung

4. Viết 2 – 3 câu về một danh nhân, trong đó có dùng dấu gạch ngang để đánh dấu bộ phận chú thích, giải thích.

Ví dụ:

Một lần, Pa-xcan đi về khuya, thấy bố - một viên chức tài chính – vẫn cặm cụi ngồi kiểm tra sổ sách. Anh rất thương bố, lặng lẽ đi về phòng mình và vạch sơ đồ gì đó lên giấy. Ít hôm sau, anh đã chế tạo xong cái máy cộng trừ và mang tặng bố, giúp bố bớt vất vả vì những con tính.

LUYỆN TỪ VÀ CÂU

CHÚC CÁC EM
HỌC TỐT!

